

3.4.2025

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoajan jo päätyttyä 1.4.2025 lausuntoa otsikon mukaisesta asiasta. Valtiovarainministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua em. asiassa ja esittää kohteliaimmin lausuntonaan seuraavaa.

1. Yksityisen palveluntuottajan alihankinta

Muutos toisi joustoa hyvinvointialueille ja on siksi kannatettava.

2. Investointisuunnitelmien ohjaus

Sosiaali- ja terveydenhuoltolain järjestämisestä annetun lain (612/2021) 26 §:ään esitetty muutos investointisuunnitelman hyväksymismenettelystä on perusteltu. Annetuissa lausunnoissa 26 §:n muutosta ei kannatettu itsehallintoon puuttuvana sääntelynä, mutta HVO:n näkökulmasta muutos on nykytilaa paremmin linjassa valtionohjauksen kokonaisuuden kanssa, ml. valtakunnallisten tavoitteiden merkitys.

3. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon seuranta ja arviointi

Esitetyllä muutoksella tavoitellaan vähimmäistiedon tuottamisen kustannustehokkuutta, joka saavutettaisiin tiedon yhdenmukaisuuden avulla. Tämä on kannatettavaa. Hallituksen esityksessä tunnistetaan, että sosiaali- ja terveydenhuoltolain järjestämisestä annetun lain 29 §:n velvoite aiheuttaa merkittäviä kustannuksia hyvinvointialueille ja myös yhteenlaskettuna kansallisella tasolla. Ristiriitaista on, että itsenäisiä taloudellisia vaikutuksia ei kuitenkaan esityksen mukaan olisi, vaikka hyvinvointialueiden velvoitteita lisätään henkilöstöön liittyvän tiedon keräämisen osalta. Säännöskohtaisissa

perusteluissa mainitaan, että ”säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että seuranta ja raportointi ulottuisivat koskemaan myös sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöresurssien käyttöä”, eli hyvinvointialueille on tulossa uusi velvoite. Olisi perusteltua, että asian kustannusvaikutus arvioitaisiin, vaikka se olisikin vähäinen.

4. Sosiaalihuoltolain nojalla annettavan päätöksen oikaisuvaatimusmenettely

Valtiovarainministeriö ei pidä tätä teknisenä muutoksena. On huomioitava, että useat hyvinvointialueet lausunnoissaan vastustavat asiallisesti muutosta ja huomauttavat sen aiheuttavan kustannusvaikutuksia. Laki on ehtinyt olla voimassa muutaman vuoden ja on silloin aiheuttanut alueille muuttuneita toimintokäytänteitä. Näin ollen lain muuttumisen kustannusvaikutus tulisi arvioida, vaikka se olisikin vähäinen.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 50 §:n oikaisuvaatimussääntelyä tulisi edelleen jatkovalmistelussa tarkastella myös suhteessa hyvinvointialuelakiin. Viittaamme tältä osin mm. OKA:n ja useamman hyvinvointialueen lausuntoon.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikön sijainen, johtava erityisasiantuntija

Laura Pitkänen

VN/14098/2024-VM-37

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: